

סודיות

ד"ר יהודית אכמון
פסיכולוגית קלינית בכירה

סודיות מקצועית בטיפול פסיכולוגי

סודיות מקצועית (confidentiality)

החובה האתית והחוקית המוטלת על איש המקצוע לשמור בסוד

כל מידע הנוגע ללקוח שהתגלה לאיש המקצוע תוך כדי עיסוקו

המקצועי

מדוע עלינו לשמור על סודיות מקצועית בטיפול?

ברמה פסיכולוגית/מקצועית:

✓ בסיס לאמון בטיפול ובמטפל

✓ הגנה על הטיפול והמטופל

ברמה האתית:

✓ כיבוד זכויות האדם – הזכות לפרטיות וצנעת הפרט

✓ כבוד האוטונומיה של המטופל להחליט מה לספר ומתי

✓ עשיית הטוב והימנעות מגרימת נזק

✓ נאמנות איש המקצוע לחובותיו והבטחותיו

פרק 3. סודיות ופרטיות (כללי האתיקה של הפסיכולוגים 2004)

3.1 שמירה על סודיות

א. הפסיכולוגים יכבדו את זכות הסודיות והפרטיות של אלו שאיתם הם עובדים - כולל לקוחות, משתתפי מחקר, עמיתים או יועצים; **לשם כך ישמרו בסוד כל מידע שהגיע אליהם תוך כדי עיסוקם המקצועי או בעקבותיו וינקטו אמצעי זהירות, תוך הכרה בחוקי הסודיות, ו/או בכללים מוסדיים ו/או מקצועיים ו/או מדעיים.**

ג. הפסיכולוגים חייבים בשמירת כללי הסודיות על כל מידע על לקוח שהגיע אליהם תוך כדי עיסוקם המקצועי גם לאחר שהקשר המקצועי איתו הסתיים.

ד. החובה לשמור על סודיות ועל פרטיותו של הלקוח תחול גם לאחר מותו של הלקוח.

3.3. הפרת סודיות מקצועית (כללי האתיקה של הפסיכולוגים 2004)

א. פסיכולוגים ימסרו מידע סודי שהושג בתהליך עבודתם רק למטרות מקצועיות חיוניות ועל פי הוראות החוק או בהסכמת הלקוח ו/או מייצגיו החוקיים ותוך שיקול דעתם המקצועי.

ב. כאשר פסיכולוג נדרש למסור מידע ולהפר סודיות על פי חוק, עליו ליידע את הלקוח ולפעול ככל יכולתו לשמירת הסודיות ולהגנה על הפרטיות של הלקוח, על מנת לא לפגוע בו.

דילמה:

מטופל ויתר על סודיות לצד שלישי, האם המטופל חייב
לשתף פעולה ולמסור מידע?

הדילמה האתית של המטופלת: בין חובתה האתית לכבד
את האוטונומיה של המטופלת לבחור ולהחליט האם לגלות
את סודותיה, לבין חובתה להימנע מגרימת נזק על פי
שיקוליה המקצועיים

דילמה:

כאשר שמירת הסודיות עלולה לגרום נזק כבד למטופל

הדילמה האתית: בין כבוד האוטונומיה של המטופל:

להחליט מה לספר ומתי, להתגייס או לא להתגייס

לבין **עשיית הטוב:** אחריות המטפל לפעול לטובת המטופל

ולמנוע ככל יכולתו נזק אפשרי. גם אם הדבר כרוך בהפרת

סודיות.

פתרון הדילמה:

1. הערכה פסיכולוגית והתייחסות לגורמי סיכון.

**2. שיתוף הנער ובמידת הצורך גם שיתוף ההורים
(האפוטרופסים של הקטין) בניסיון להגיע אתו להסכמה
ולקבל ממנו ויתור על סודיות. במידה ואין שיתוף פעולה
ניתן להיעזר בחוק:**

חוק זכויות החולה (1996)

20. מסירת מידע רפואי לאחר

(א) מטפל או מוסד רפואי רשאים למסור מידע רפואי לאחר

בכל אחד מאלה:

(1) המטופל נתן את הסכמתו למסירת המידע הרפואי;

(2) חלה על המטפל או על המוסד הרפואי חובה על פי דין למסור

את המידע הרפואי;

(3) מסירת המידע הרפואי היא למטפל אחר לצורך טיפול

במטופל;

(ב) מסירת מידע כאמור בסעיף קטן (א) לא תיעשה אלא במידה

הנדרשת לצורך הענין, ותוך הימנעות מרבית מחשיפת זהותו

של המטופל.

4. **חוק כלי יריה (1978)**. סעיף 11 א': "(א) רופא או פסיכולוג המטפל באדם והסבור כי אם יחזיק בכלי יריה יהיה בכך משום סכנה לאותו אדם או לציבור, יודיע על כך למנהל הכללי של משרד הבריאות שיהיה רשאי להעביר את הידיעה לצ.ה.ל"

הפרת סודיות למטרות מקצועיות: האם נדרשת הסכמת המטופל?

דילמה אתית בהדרכה: החובה האתית לשמור על סודיות
למול החובה האתית לפעול לטובת המטופל (שמירה על
רמה מקצועית גבוהה)

פתרון: קבלת הסכמתו של המטופל להביא את הטיפול
להדרכה כחלק מהחוזה הטיפולי.

חוק זכויות החולה (1996)

20. מסירת מידע רפואי לאחר

**(7) מסירת המידע הרפואי נועדה לפרסום בביטאון מדעי,
למטרות מחקר או הוראה בהתאם להוראות שקבע השר ובלבד
שלא נחשפו פרטים מזהים של המטופל.**

סודיות בין מטפל למטופל

חוק זכויות החולה

סעיף 18 (א) "מטופל זכאי לקבל מידע רפואי מהרשומה הרפואית, לרבות העתקה, המתייחסת אליו"

סעיף 13(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי המטפל להימנע ממסירת מידע רפואי מסויים למטופל, הנוגע למצבו הרפואי, אם אישרה ועדת אתיקה כי מסירתו עלולה לגרום נזק חמור לבריאותו הגופנית או הנפשית של המטופל.

סיכום

- ✓ **סוד מקצועי** הוא כל מה שנודע לנו בתוקף תפקידנו.
- ✓ **הסוד שייך למטופל ועלינו לשמור עליו ככל יכולתנו**
- ✓ **כדי למסור מיידע יש לקבל ויתור סודיות**
- ✓ **מסירת מיידע למרות התנגדות לויתור על סודיות (גם כאשר הדבר מותר על פי חוק) יש ליידע את בעלי הסוד וככל האפשר קבלת הסכמתם.**
- ✓ **מסירת מיידע תיעשה רק במידה הנדרשת לצורך העניין החוזה הטיפולי צריך לכלול:**
 - הגדרת תנאי הסודיות וגבולותיהם
 - עובדות הקשורות בחלוקת המידע: ההדרכה או מעורבות של אנשים נוספים
- ✓ **התייעצות** בכל מקרה של דילמה או חוסר בהירות